

Gyakori a kérdés: annyi pénzt kapunk-e elcsészén a borítékban, mint amennyi társadalmilag hasznos munkát végeztünk? Pénzben kifejezve nem annyit adnak, mivel a borítékban kívüli juttatás is érinti az embert, az is hozzájárul anyagi jólétéhez. Ugyanakkor szocialista államunkban egyáltalán nem mindegy, hogy milyen és mekkora a szociális juttatások köre, lehetősége. Szóba került ez az országgyűlés legutóbbi ülésén is. A kormány elnöke válaszbeszédében mondta: *A szociális ellátással kapcsolatban „nagy népi félelem” mutatkozott a reform bevezetésekor, főként az óvodákat, a napközi otthonokat, az üzemi étkeztetést, a munkásszállásokat, az eddig megszerzett szociális jogokat illetően.*

A tények birtokában nyugodtan elmondhatjuk, hogy nem történt kedvezőtlen változás, sőt még olyan tendencia sem alakult ki, hogy álljunk meg a jelenlegi eredményeknél. Ugyancsak a miniszterelnök állapította meg: *„A kormányban az a vélemény, hogy a szocialista ellátást tovább kell fejleszteni.”* A példák között szerepelt az óvodai hálózat bővítése, mivel a jövőben több helyre lesz szükség. Azok az anyák, akik most igénybe veszik a gyermekgondozási segélyt, egy év múlva, két év múlva, majd pedig folyamatosan újra munkába állnak és kisgyermeküket óvodában szeretnék elhelyezni. Nyilvánvaló, hogy az óvodai ellátásban a vállalatok is érdekelték.

A „nagy népi félelemmel” kapcsolatban feljegyeztem néhány tényadatot egy szegedi nagyvállalat, a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat pénztárcájából. Ezek azt bizonyítják, hogy az új gazdasági mechanizmus, a nyereség szemlélet nem szorította háttérbe a munkásokról való szociális gondoskodást, nem nyírta le, inkább bővítette, növelte a már meglévő szociális jogokat.

Erdemes elmondani, leírni, hogy mire és mennyit költöttek ebben az esztendőben. Az elmúlt napokban adtuk hírül, hogy elkészült a vállalat munkásszállodája Szegeden, a Kátai-közben. Erre a szállodára a vállalat több mint ötmillió forintot költött. Saját pénzügyi alapról és bankhitelből fedezte a kiadásokat. Az elegáns és jól berendezett szállóban 140 munkásnő talál kényelmes otthonra olcsó pénzért. Havonta 160 forintot fizetnek, illetve az iparitanulóleányok semmit sem térítenek.

A vállalatnak ezt a gesztusát csak az tudja igazán értékelni, aki lakott alberletben, ismeri az alberletek körülményeit, a lakbérzúszorát, a köftötségeket és a kiszolgáltatottságot, valamint néhány alberlet egészségtelen és primitív körülményeit. A szépen berendezett szobákban túl a lakók rendelkezésére áll minden emeleten egy-egy jól felszerelt és berendezett konyha, ahol lehetőség nyílik egy kis saját „szájj szerinti” reggeli, vagy vacsora elkészítésére. Ebédelő, társalgók, tanulószobák, gázkonvektorokkal fűtött helyiségek, pedáns tisztaság.

Az igaz, hogy a szegedi kenderfeldolgozó iparnak munkaerő-gondjai vannak, de azt hiszem éppen ilyen lépéseket, ilyen gondoskodással tudnak majd valamelyest enyhíteni a meglévő gondokon. A munkát kereső, a munkába álló fiataloknak nem mindegy, hogy milyen és mekkora a borítékban kívüli juttatás. Mert ha nem is tudják úgy értékelni ezt az oldalt, mint a pénzben kifejezett jövedelmet, egy kis számlával könnyen hozzáadják a nominál-bérhez a lakbér-különbözetet és a többi közvetett szolgáltatást.

Kénytelen vagyok számokat is leírni. A nagyvállalat 1968-ban az üzemi konyhára 1 millió 200 ezer forintot költ. Kitűnően főznek a gyár konyhájában, s öt forintért ízletes, bőséges ebédet adnak. Tavasszal 900 ezer forintért vásárolták a Balaton partján 50 személy elhelyezésére alkalmas üdülőt, a szegedi Tisza-parton pedig 200 ezer forintot költöttek hét végi üdülőházra. A gyermekintézmények (óvodák és bölcsődék) fenntartására ebben az esztendőben 1 millió 700 ezer forintot fordítanak. Kulturális, sport, üdülési és jutalmazási célokra 1 millió és 400 ezer forintot. A számok önmagukért beszélnek.

A félelem tehát indokolatlan volt, a szociális jogokat, kivívott eredményeinket csökkenteni nem kívánjuk, inkább növelni. De ettől függetlenül az új gazdasági mechanizmus erőteljesebb disztinválást követel a pénzben kifejezett jövedelmeknél. *Nagyobb mértékben kell növekedni a reálbérének és a reáljövödelmeknek.* Gáspár Sándor országgyűlési felszólalására hivatkozom: *annak a törekvésnek kell kifejezésre jutnia, hogy a munka társadalmi hasznosságát a termelési teljesítmények alapján mérjék.* Ez természetesen a jövedelmek nagyobb differenciálását is maga után vonja, de éppen ez volna a lényeg az új gazdasági mechanizmus elveiből adódóan, hogy több legyen effektíve pénzben kifejezve és kevesebb áttételesen.

Gazdag István

Magyar felszólalás az ENSZ-ben

Az ENSZ-közgyűlés jogi bizottságának november elseji ülésén a magyar delegáció részéről dr. Prandler Árpád szólalt fel a különleges missziók helyzetét szabályozó egyezmény vitájában, mivel az elmúlt években a különleges missziók helyzetét szabályozó egyezmény vitájában, mivel az elmúlt években a különleges missziók cseréje egyre nagyobb méretet öltött és különös jelentőségre tett szert, lényeges volna, hogy státusukat nemzetközi egyezmény szabályozza. A magyar küldött bírálta azokat az elsősorban a nyugati nagyhatalmak által képviselt nézeteket, amelyek szerint a különleges missziók mentességére és privilégiumaira vonatkozó jogokat csökkenteni kell.

A Biztonsági Tanács ülése

A DPA jelentése szerint a Biztonsági Tanács magyar idő szerint szombatra virradó éjjel ülést tartott a legutóbbi közel-keleti incidensekkel kapcsolatban. Az ülést az EAK és Izrael kérésére hívták össze, El Kuni az EAK nevében Izrael megbüntetését kérte, mert „az egyiptomi gazdasági célpontok ellen intézett támadást, amelyet előre megfontolt szándékkal hajtott végre”.

Tekoah izraeli küldött — mint az AP közli — elismerte, hogy támadást hajtottak végre az EAK területén, de ezt „megtorló intézkedésnek”.

Közös győzelem

Szegeden is nagy visszhangja támadt a Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni amerikai harci cselekmények felfüggesztésének. Az emberek úgy tekintik ezt az amerikai lépést, mint amelyet a vietnami nép hősi harci helytállása, a szocia-

lista tábor szüntelen segítségével és az egész haladó emberiség mind nagyobb tömegekre kiterjedő szolidaritása váltott ki.

A tegnapi szegedi üzemi szolidaritási gyűlésekről az alábbiakban számolunk be.

Szegedi Konzervgyár

A konzervgyáriak, akik nem egyszer hallatták már szavukat a Vietnami Demokratikus Köztársaság bombázása, az USA gyalázatos, hadüzenet nélküli háborúja ellen, ezen a napon sem maradtak szótlanok. De most az egész világot bejáró hír nyomán egy hősi nép, az egész békeszerető emberiség győzelme töltötte el örömmel valamennyiüket.

Mikor a főzeléküzemben egy röpgyűlésnyi időre megálltak a gépek, a csarnokban közel 100 dolgozó sereglett

össze, hogy meghallgassák Bódis József párttitkár beszédét. — Mindenki, aki szót emelt a harcoló és vérző Vietnammért, ma még inkább érezheti, hogy ő is hozzájárult a sokat szenvedett népi sikeréhez — mondotta többek között a röpgyűlés szónokája.

A főzeléküzem munkásai valamennyien úgy érzik, cselekvő szolidaritásuk nem volt hiábavaló. Ebből az alkalomból táviratban is köszöntötték a VDK magyarországi nagykövetségét.

Szolidaritási gyűlések — Táviratok a VDK-nak

Szegedi Ruhagyár

Délben megálltak a Szegedi Ruhagyár 4-es munkatermének zajos tűzögepei; az aszsonyok, lányok nagy figyelemmel fordultak Prágai István, az 1-es számú pártalap-szervezet vezetőségi tagja felé. A röpgyűlés szónokája újból ismertette a hírt, hogy megszűnt a bombatámadások, hadműveletek a VDK sokat szenvedett földjén. A gyűlésen többen is kifejtették véleményüket. Az „Egyetértés” brigád nevében Becsei Józsefné, Kókai Jánosné és Nyilas György szólt: „Nagyon örülünk, hogy a négy év óta tartó terrorbombázásoknak vége lett. Tudjuk, ez vietnami barátaink, és a szocialista tábor győzelme. A

„Tette kész” brigád tagjainak véleményét Bogdán Imréné és Szógi Gyuláné tolmácsolta: „Jó érzés tudni, hogy a vietnami harcosokat mi is segítettük, jó érzés érezni, hogy újabb győzelmükben mi is részesek vagyunk.”

A 4-es terem dolgozói végül elhatározták hogy táviratot küldenek a Vietnami Demokratikus Köztársaság nagykövetségének. Az azonmód megfogalmazott szöveget Berzsényi Lajos, a Szegedi Ruhagyár pártbizottságának titkára olvasta fel. A táviratot néhány perccel déli 12 óra után küldték a VDK nagykövetségére a Szegedi Ruhagyár munkásai.

Kábelgyár

Tegnap délben a Magyar Kábelművek szegedi gyárának dolgozói is táviratban gratuláltak a VDK budapesti nagykövetségének, s további szolidaritásukról biztosították a vietnami népet. A zsúfolásig megtelt gyári tanácskozó teremben Körömczy András, a pártszervezet csúcsvezetőségi tagja emlékeztetett a történelem leggyalázatosabb és leghosszabb hadüzenet nélküli háborújára, a vietnami nép hősi helytállására, az észak-vietnamiakra, akikre négy esztendőn át hullt a bomba, akikkel szolidaritásuk ma már az egész haladó világ. A nemzetközi segítség, közte a magyar nép,

így a kábelművek szegedi gyárának segítségével is arra kényszerítette az USA-t, hogy a bombázások megszüntetését bejelentse, s ezzel nagyobb remények nyílnak a békes rendezés lehetőségére.

Király Károly, a jelenlévő szocialista brigádok, élenjáró dolgozók képviselőjében szólt és a gyár kollektívájának szolidaritásáról biztosította a vietnami népet. A röpgyűlés résztvevői ezután táviratot küldtek, amelyben szívből és sok szeretettel köszöntik a hősi vietnami népet újabb győzelmek alkalmából, további szolidaritásukról, internacionalista kötelességadatokról biztosítva.

A Nagy Október ünnepségei Szegeden

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 51. évfordulójáról idén is ünnepi gyűléseken, kulturális rendezvényeken emlékeznek meg Szeged és a szegedi járás dolgozói.

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság vendégeként hazánkban tartózkodó vilniusi főiskolai művészeti együttesek ma, november 3-án délután 5 órakor bemutatót tartanak Szegeden, a Rákóczi utcai MÁV Petőfi Sándor Művelődési Otthonban.

Ünnepi gyűléseket rendeznek a szegedi járás községeiben. Az elsőt ma, november 3-án 18 órakor kerül sor Szatymazon, a művelődési házban. Előadó: Csápenszki István elvtárs, az MSZMP szegedi járási bizottságának első titkára. A

többi gyűlést november 6-án és 7-én tartják a járás községeiben.

A Csongrád megyei KISZÖV vezetőségének szövetkezeti bizottsága november 7-én alkalmából ünnepi meg a kisipari szövetkezetek fennállásának 20. évfordulóját. Az ünnepi megemlékezést november 5-én 18 órakor tartják Szegeden, a Festő utcai Móra Ferenc Művelődési Otthonban.

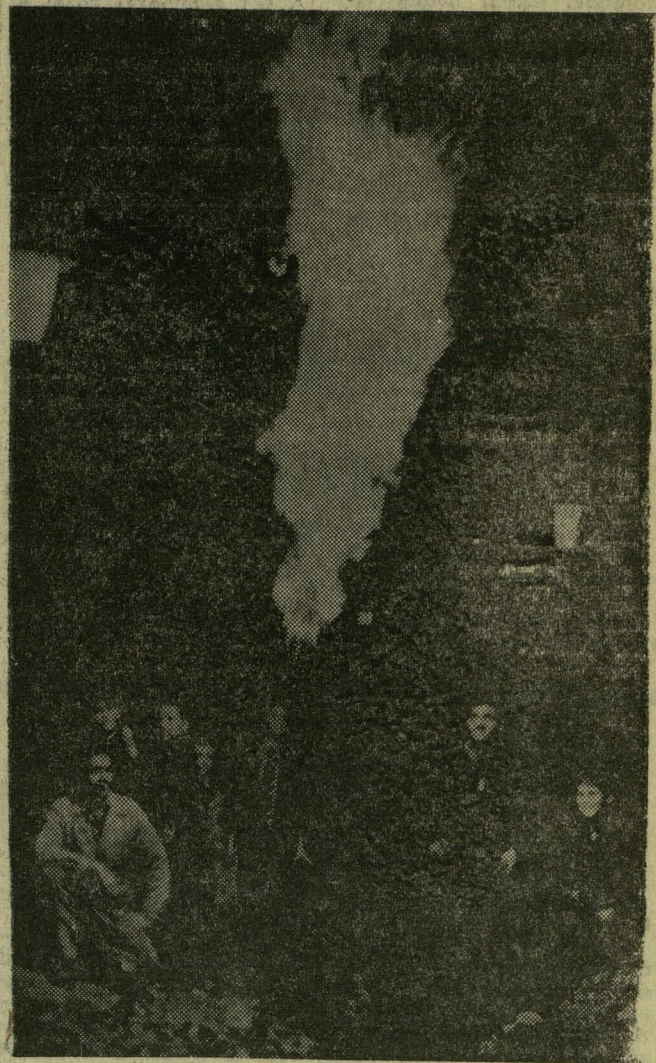
November 5-én 15 órakor emlékeznek meg a Nagy Októberről a Szegedi Tanárképző Főiskolán is, ahol Valkusz Pálné elvtársnő, a Szeged városi pártbizottság tagja, a Tisza-parti gimnázium igazgatóhelyettese méltatja az évforduló jelentőségét. November 6-án 15.30 órakor a DÁV-nál rendezendő ünnepségen Halász Árpád elvtárs, a Szeged városi pártbizottság tagja, a Magyar Kábelművek szegedi gyáregységének igazgatója mond beszédet. Ezenkívül természetesen a többi szegedi üzemből, intézményekből, iskolákból szintén megünneplik november 7-ét.

Szegeden a központi disztinválást a Csongrád megyei Húsipari Vállalat szállásműgyárában tartják meg november 6-án 15 órakor. Az ünnepség szónokája dr. Márta Ferenc elvtárs, a Szeged városi párt-vegrehajtó bizottság tagja, egyetemi tanár, a József Attila Tudományegyetem rektora.

A Széchenyi téri szovjet hősi emlékművek és a Dugonics temetőben nyugvó szovjet hősök sírjainak megkoszorúzását november 7-én 11 órakor rendez meg az MSZMP Szeged városi bizottsága, Szeged m. j. városi tanácsa és a Hazafias Népfőrd Szeged városi bizottsága.

November 7-én 15 órakor a Szeged városi úttörőbizottság ültörő-pontr találkozó rendez az Úttörőházban.

A Szegedi Nemzeti Színház előadásával zárulnak a november 7-i ünnepségek. November 7-én este bemutatják Tolsztoj—Piscator: Háború és béke című történelmi színművét.

Somogyi Károlyné felvétele

GAZFAKLYA A BELVÁROSBAN. Szeged környékén gyakori látvány az égő gázfáklya, a belvárosban sokkal ritkább. A gázművek szerelői új vezetékeltették a Tömörkény utcában, s üzembehelyezés előtt elégették a csövekben levő maradék gázt. Az esti órákban szépen világító fáklya nagy örömet szerzett a környékbeli gyermekeknek.